Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

20 päivänä syyskuuta 2018 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Valtiontuet – SEUT 108 artiklan 3 kohta – Asetus (EY) N:o 794/2004 – Ilmoitetut tukiohjelmat – 4 artikla – Voimassa olevan tuen muuttaminen – Tukiohjelmien rahoittamiseen osoitettujen verotuottojen huomattava lisääntyminen Euroopan komissiolle ilmoitettuihin ennusteisiin nähden – Kynnysarvo 20 prosenttia alkuperäisestä talousarviosta

Asiassa C-510/16,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin, Ranska) on esittänyt 21.9.2016 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 29.9.2016, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Carrefour Hypermarchés SAS,

Fnac Paris,

Fnac Direct,

Relais Fnac,

Codirep ja

Fnac Périphérie

vastaan

Ministre des Finances et des Comptes publics,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja T. von Danwitz (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

julkisasiamies: N. Wahl,

kirjaaja: hallintovirkamies V. Giacobbo-Peyronnel,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 21.9.2017 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

– Carrefour Hypermarchés SAS, Fnac Paris, Fnac Direct, Relais Fnac, Codirep ja Fnac Périphérie, edustajinaan C. Rameix-Seguin ja É. Meier, avocats,

– Ranskan hallitus, asiamiehinään D. Colas ja J. Bousin,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään S. Charitaki ja S. Papaioannou,

– Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

– Euroopan komissio, asiamiehinään B. Stromsky ja K. Blanck-Putz,

kuultuaan julkisasiamiehen 30.11.2017 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee SEUT 108 artiklan 3 kohdan ja [SEUT 108] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 (EUVL 2004, L 140, s. 1, ja oikaisu EUVL 2005, L 25, s. 74) 4 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat yhtäältä Carrefour Hypermarchés SAS, Fnac Paris, Fnac Direct, Relais Fnac, Codirep ja Fnac Périphérie ja toisaalta ministre des Finances et des Comptes publics (valtiovarainministeri, Ranska) ja jossa on kyse kyseisten yhtiöiden videotallenteiden myynnistä ja vuokrauksesta maksaman veron palauttamisesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus (EY) N:o 659/1999

3 [SEUT 108] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL 1999, L 83, s. 1) 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan

a) ’tuella’ toimenpiteitä, jotka täyttävät kaikki [SEUT 107] artiklan 1 kohdassa asetetut tunnusmerkit;

b) ’voimassa olevalla tuella’
   i) tukia, jotka olivat olemassa ennen [EUT-]sopimuksen voimaantuloa kyseisessä jäsenvaltiossa, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka on otettu käyttöön ennen perustamissopimuksen voimaantuloa ja joita voidaan soveltaa edelleen perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen – –;
   ii) hyväksyttyjä tukia eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka komissio tai neuvosto on hyväksynyt;

   – –

c) ’uudella tuella’ kaikkia tukia, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka eivät ole voimassa olevaa tukea, mukaan lukien voimassa olevan tuen muutokset;

– –”

Asetus N:o 794/2004

4 Asetuksen N:o 794/2004 johdanto-osan neljännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Oikeusvarmuuden vuoksi on aiheellista tarkentaa, että pienistä lisäyksistä, jotka ovat enintään 20 prosenttia tukiohjelman alkuperäisestä talousarviosta ja jotka johtuvat ennen kaikkea inflaatiovaikutuksista, ei pitäisi olla tarpeen ilmoittaa komissiolle, koska ne eivät todennäköisesti vaikuta komission alkuperäiseen arviointiin ohjelman soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, edellyttäen, että muut tukiohjelman edellytykset säilyvät muuttumattomina.”

5 Kyseisen asetuksen N:o 794/2004 4 artiklassa, jonka otsikko on ”Tiettyjä voimassa olevaan tukeen tehtäviä muutoksia koskeva yksinkertaistettu ilmoitusmenettely”, säädetään seuraavaa:

”1. Asetuksen [N:o 659/1999] 1 artiklan c [ala]kohdan soveltamiseksi voimassa olevan tuen muutoksella tarkoitetaan mitä tahansa muutosta, muuta kuin muodollista tai hallinnollista, joka ei vaikuta tukitoimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille tehtyyn arviointiin. Voimassa olevan tukiohjelman alkuperäisen talousarvion kasvua enintään 20 prosentilla ei kuitenkaan pidetä voimassa olevan tuen muutoksena.

2. Seuraavista muutoksista voimassa olevaan tukeen on ilmoitettava liitteessä II olevalla yksinkertaistetulla ilmoituslomakkeella:

a) hyväksytyn tukiohjelman talousarvion korottaminen yli 20 prosenttia;

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

6 Komissio totesi 22.3.2006 tehdyllä päätöksellä K(2006) 832 lopullinen (tuet NN 84/2004 ja N 95/2004 – Ranska, elokuva- ja audiovisuaalialan tukijärjestelmät) (jäljempänä vuoden 2006 päätös), että useat Ranskan tasavallan käyttöön ottamat elokuva- ja audiovisuaalialan tukiohjelmat soveltuivat sisämarkkinoille. Näitä järjestelmiä rahoittaa Centre national du cinéma et de l’image animée (Elokuvan ja liikkuvan kuvan kansallinen keskus, jäljempänä CNC), jonka talousarviota rahoitetaan pääasiallisesti kolmella verolla eli elokuvalipuista ja televisiopalveluista sekä yleisön yksityiseen käyttöön tarkoitettujen videotallenteiden myynnistä ja vuokrauksesta kannettavalla verolla (jäljempänä yhdessä kyseiset kolme veroa).

7 Komissio hyväksyi 10.7.2007 antamallaan päätöksellä K(2007) 3230 lopullinen (valtiotuki N 192/2007 – Ranska, tukiohjelman NN 84/2004 muuttaminen – Elokuva-alan ja audiovisuaalialan tuotannon tukeminen Ranskassa – Televisioalan maksujärjestelmän uudistaminen elokuva-alan ja audiovisuaalisen alan rahoitustukitilin osalta) (jäljempänä vuoden 2007 päätös) kyseisten tukijärjestelmien rahoitustavan muuttamisen, joka johtui televisiopalveluista kannettavan veron uudistamisesta.

8 Pääasian kantajat vaativat palautettavaksi yleisön yksityiseen käyttöön tarkoitettujen videotallenteiden myynnistä ja vuokrauksesta kannetun veron, jonka Carrefour Hypermarchés maksoi vuosina 2008 ja 2009 ja muut yhtiöt vuosina 2009–2011. Ne väittävät, että kyseisen veron kantamisella rikotaan SEUT 108 artiklan 3 kohtaa, koska Ranskan tasavalta ei ollut ilmoittanut komissiolle, että näiden kolmen veron kokonaistuotto oli kasvanut vuosina 2007–2011 (jäljempänä kyseinen ajanjakso). Pääasian kantajat, jotka perustavat väitteensä Cour des comptesin (tilintarkastustuomioistuin, Ranska) elokuussa 2012 laatimaan, CNC:n hallintoa ja rahoitusta koskevaan kertomukseen (jäljempänä

tilintarkastustuomioistuimen kertomus), katsovat, että mainittu kasvu oli olennaisesti muuttanut tukijärjestelmien rahoitustapaa ja ylittänyt asetuksen N:o 794/2004 4 artiklassa vahvistetun 20 prosentin kynnysarvon.

9 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin esittää tässä yhteydessä, että vaikka vuoden 2007 päätöksessä selvitettiin ennusteita, joiden mukaan televisiopalveluista kannettavan veron uudistaminen, josta CNC:n varojen kasvu kyseisenä ajanjaksona pääasiallisesti johtui, saattoi parhaimmassa tapauksessa johtaa kyseisestä verosta saatavan tuoton kasvuun 16,5 miljoonalla eurolla vuodessa, tämä kasvu oli tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan todellisuudessa saavuttanut keskimäärin 67 miljoonaa euroa kyseisenä ajanjaksona. Komissio oli siten perustanut vuoden 2007 päätöksen ennusteisiin, jotka olivat myöhemmin osoittautuneet epätäsmällisiksi.

10 Tässä tilanteessa Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin, Ranska) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko tilanteessa, jossa tukiohjelma on rahoitettu siihen osoitetuilla varoilla, silloin kun jäsenvaltio on sääntöjenmukaisesti ilmoittanut tähän ohjelmaan huomattavasti vaikuttavista oikeudellisista muutoksista ennen niiden täytäntöönpanoa ja muun muassa ohjelman rahoitustavan muutoksista, tähän ohjelmaan osoitetuista verovaroista saatavien tuottojen huomattavaa kasvua verrattuna Euroopan komissiolle toimitettuihin ennusteisiin pidettävä [SEUT 108 artiklan] 3 kohdassa tarkoitettuna huomattavana muutoksena, jonka perusteella on tehtävä uusi ilmoitus?

2) Miten tässä samassa tilanteessa on sovellettava edellä mainittua asetuksen N:o 794/2004 4 artiklaa, jonka mukaan voimassa olevan tukiohjelman alkuperäisen talousarvion kasvu yli 20 prosentilla merkitsee tämän tukiohjelman muuttamista, ja erityisesti
   a) miten tämä sopii yhteen SEUT 108 artiklan 3 kohdassa määrätyn ilmoittamisvelvollisuuden etukäteisyyden kanssa;
   b) mikäli edellä mainitussa asetuksen N:o 794/2004 4 artiklassa säädetyn, voimassa olevan tukiohjelman alkuperäistä talousarviota koskevan 20 prosentin ylärajan ylittämisen perusteella on tehtävä uusi ilmoitus, onko tätä ylärajaa arvioitava tukiohjelmaan osoitettujen tulojen määrän perusteella vai tuensaajien tosiasiassa hyväksyttyjen menojen perusteella, lukuun ottamatta varannossa olevia määriä tai valtion hyväksi kannettuja maksuja;
   c) jos oletetaan, että 20 prosentin ylärajan noudattamista on arvioitava tukiohjelmaan kohdennettujen menojen perusteella, onko tällainen arviointi suoritettava vertaamalla hyväksymispäätöksessä mainittua menojen kokonaisenimmäismäärää tukien kohdentamisesta vastaavan elimen myöhemmin hyväksymään kaikkien tukien kokonaistalousarvioon vai vertaamalla kyseisessä päätöksessä yksilöityjen tukiluokkien perusteella ilmoitettuja ylärajoja tämän elimen talousarvion vastaavaan kohtaan?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Tutkittavaksi ottaminen

11 Italian hallitus väittää, että ennakkoratkaisukysymykset ovat hypoteettisia ja ettei niitä näin ollen voida ottaa tutkittaviksi.

12 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii näillä kysymyksillä kuitenkin pääasiallisesti selvittämään, oliko mainittujen kolmen veron kantaminen kyseisenä ajanjaksona SEUT 108 artiklan 3 kohdan vastaista. Kysymykset on esitetty asiassa, jossa vaaditaan näistä yhden eli yleisön yksityiseen käyttöön tarkoitettujen videotallenteiden myynnistä ja vuokrauksesta kannettavan veron palauttamista. Kyseinen tuomioistuin nojautuu erityisesti oletukseen, jonka mukaan kyseinen vero on todellakin SEUT

107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tukitoimenpiteen erottamaton osa. Näin ollen näillä kysymyksillä on välitön yhteys pääasian oikeudenkäynnin kohteeseen, eivätkä ne siis ole puhtaasti hypoteettisia. Ennakkoratkaisukysymykset on näin ollen tutkittava.

Asiakysymys

13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa kysymyksillään, jotka on syytä tutkia yhdessä, selvittää pääasiallisesti, onko sellaisista veroista, joiden tuotolla rahoitetaan useita hyväksyttyjä tukiohjelmia, saatujen tuottojen kasvua, joka on huomattava Euroopan komissiolle ilmoitettuihin ennusteisiin verrattuna, pidettävä asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan c alakohdassa ja asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, kun näitä tarkastellaan SEUT 108 artiklan 3 kohdan valossa, tarkoitettuna voimassa olevan tuen muuttamisena. Tässä suhteessa se tiedustelee unionin tuomioistuimelta erityisesti, miten viimeksi mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä säädettyä 20 prosentin kynnysarvoa on arvioitava, ja onko tätä kynnysarvoa tutkittava suhteessa pääasiassa kyseessä oleviin tukiohjelmiin osoitettuihin tuloihin vai suhteessa tosiasiallisesti myönnettyihin tukiin.

14 Aluksi on todettava unionin tuomioistuimen toistuvasti todenneen, että verot tai veronluonteiset maksut eivät kuulu EUT-sopimuksen valtiontukia koskevien määräysten soveltamisalaan lukuun ottamatta tilannetta, jossa veroilla tai maksuilla rahoitetaan tukitoimenpide siten, että ne ovat erottamaton osa kyseistä toimenpidettä. Kun tuen rahoittaminen verolla on erottamaton osa tukitoimenpidettä, seurauksia, jotka aiheutuvat siitä, että kansalliset viranomaiset rikkovat SEUT 108 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä tarkoitettua täytäntöönpanokieltoa, on sovellettava myös tähän tukitoimenpiteen osatekijään, joten kansallisilla viranomaisilla on lähtökohtaisesti velvollisuus palauttaa unionin oikeuden vastaisesti kannetut verot tai perityt maksut (ks.vastaavasti tuomio 13.1.2005, Streekgewest, C-174/02, EU:C:2005:10, 16, 24 ja 25 kohta; tuomio 27.10.2005, Distribution Casino France ym., C-266/04–C-270/04, C-276/04 ja C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657, 35 kohta; tuomio 7.9.2006, Laboratoires Boiron, C-526/04, EU:C:2006:528, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 10.11.2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital v. komissio, C-449/14 P, EU:C:2016:848, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

15 Koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin unionin tuomioistuimelle esittämiensä kysymysten sanamuodossa käyttää ilmaisua ”tukiohjelman rahoittamiseen osoitetut varat”, ennakkoratkaisukysymykset on ymmärrettävä siten, että ne perustuvat oletukseen, jonka mukaan kyseiset kolme veroa muodostivat mainittuna ajanjaksona asianomaisten tukiohjelmien erottamattoman osan.

16 Toisessa kysymyksessään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tosin erottaa pääasiassa kyseessä oleviin tukiohjelmiin osoitetut CNC:n tulot näiden ohjelmien edunsaajien tosiasiassa hyväksytyistä menoista viittaamalla varannoituihin ja valtion yleiseen talousarvioon kannettuihin maksuihin. Vaikka myös nämä seikat saattaisivat osoittautua merkityksellisiksi tutkittaessa, muodostivatko kyseiset kolme veroa kyseisenä ajanjaksona mainittujen ohjelmien erottamattoman osan, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin käsittelee niitä pelkästään kysyäkseen unionin tuomioistuimelta, mikä niiden merkitys on asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitetun 20 prosentin kynnysarvon noudattamista tutkittaessa.

17 Tältä osin on muistutettava, että SEUT 267 artiklan mukaisessa unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisessä yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on sen käsiteltävänä olevan asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta (tuomio 23.1.2018, F. Hoffmann-La Roche ym., C-179/16, EU:C:2018:25, 44 kohta ja tuomio 29.5.2018, Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen ym., C-426/16, EU:C:2018:335, 30 kohta

oikeuskäytäntöviittauksineen). Unionin tuomioistuin voi kuitenkin esittää ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle sellaisia unionin oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka voivat olla hyödyllisiä, kun tämä tutkii esittämiensä ennakkoratkaisukysymysten perusteena olevan olettaman perusteltavuutta (ks. vastaavasti tuomio 26.5.2016, Bookit, C-607/14, EU:C:2016:355, 22–28 kohta).

18 Ranskan hallitus on unionin tuomioistuimessa väittänyt, etteivät kyseiset kolme veroa kyseisenä ajanjaksona muodostaneet pääasiassa kyseessä olevien tukiohjelmien erottamatonta osaa varsinkaan siitä syystä, ettei kyseisten verojen tuoton ja myönnettyjen tukien määrän välillä ollut taloudellista korrelaatiota ja ettei tämä määrä – toisin kuin kyseinen tuotto – ollut kasvanut. Kyseinen hallitus kylläkin myöntää, että kansallisessa oikeudessa on sitova säännös, jolla mainittu tuotto osoitetaan näiden ohjelmien rahoittamiseen tarkoitetun CNC:n talousarvioon, mutta se väittää muun muassa, että CNC oli käyttänyt näiden kolmen veron tuoton ja tosiasiallisesti myönnettyjen tukien välisestä erotuksesta aiheutuneen ylijäämän muihin tarkoituksiin kuin mainittujen ohjelmien rahoittamiseen, ja tämä oli Ranskan parlamentin äänestyksen perusteella antanut aiheen valtion yleiseen talousarvioon suoritettaville lisämaksuille. Pääasian kantajat ja komissio ovat kiistäneet nämä väitteet.

19 On syytä muistuttaa, että unionin tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että jotta veron tai maksun voitaisiin katsoa olevan erottamaton osa tukitoimenpidettä, sen ja tuen välillä on oltava sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetty varojen käyttötarkoitusta koskeva sellainen sitova yhteys, jonka mukaisesti kyseisen veron tai maksun tuotto osoitetaan väistämättä tuen rahoittamiseen ja se vaikuttaa suoraan tuen suuruuteen ja tämän seurauksena arviointiin tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille (ks. tuomio 22.12.2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, 99 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 10.11.2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital v. komissio, C-449/14 P, EU:C:2016:848, 68 kohta).

20 Unionin tuomioistuin on lisäksi jo todennut, että silloin kun elimellä, jonka tehtäviin kuuluu verolla tai maksulla rahoitettavien tukien myöntäminen, on harkintavaltaa, kun se osoittaa kyseisen veron tuoton muihin kuin kaikki tuelle SEUT 107 artiklan 1 kohdassa asetetut tunnusmerkit täyttäviin toimenpiteisiin, tämä seikka saattaa sulkea pois veron tai maksun ja tuen välisen, käyttötarkoitusta koskevan sitovan yhteyden. Jos tällainen harkintavalta on olemassa, veron tuotto ei voi välittömästi vaikuttaa kyseisten tukien saajille myönnetyn edun suuruuteen. Tällainen varojen käyttötarkoitusta koskeva sitova yhteys voi sitä vastoin olla olemassa silloin, kun veron tuotto osoitetaan kokonaisuudessaan ja yksinomaan tukien, vaikka nämä olisivat keskenään erityyppisiä, myöntämiseen (ks. vastaavasti tuomio 13.1.2005, Pape, C-175/02, EU:C:2005:11, 16 kohta; tuomio 27.10.2005, Distribution Casino France ym., C-266/04–C-270/04, C-276/04 ja C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657, 55 kohta ja tuomio 22.12.2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, 102 ja 104 kohta).

21 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi, että tällainen varojen käyttötarkoitusta koskeva sitova yhteys voi puuttua, jos myönnettävien tukien määrä määritetään yksinomaan sellaisten objektiivisten arviointiperusteiden mukaan, jotka eivät ole yhteydessä osoitettuihin verotuloihin ja joihin sovelletaan lakiin perustuvaa ehdotonta enimmäismäärää (ks. vastaavasti tuomio 27.10.2005, Distribution Casino France ym., C-266/04–C-270/04, C-276/04 ja C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657, 52 kohta).

22 Unionin tuomioistuin on siten katsonut, että veron ja tuen välillä ei ollut käyttötarkoitusta koskevaa sitovaa yhteyttä tilanteessa, jossa myönnettävien tukien määrä oli määritetty osoitettuihin verotuloihin liittymättömien arviointiperusteiden mukaan ja jossa kansallisessa lainsäädännössä säädettiin, että näiden tulojen mahdollisesti ylittäessä mainitut tuet ylimenevä osuus oli tapauksesta riippuen tilitettävä vararahastoon tai siirrettävä valtiolle, ja jossa näihin verotuloihin sovellettiin lisäksi ehdotonta enimmäismäärää siten, että ylimenevä osuus siirrettiin sekin kokonaisuudessaan valtion yleiseen talousarvioon (ks. vastaavasti tuomio 10.11.2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital v. komissio, C-449/14 P, EU:C:2016:848, 70–72 kohta).

23 Tässä tapauksessa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava, onko sen esittämä oletus, jonka mukaan kyseiset kolme veroa muodostivat mainittuna ajanjaksona pääasiassa kyseessä olevan tukiohjelman erottamattoman osan, perusteltu, kun tämän tuomion 16–22 kohdassa esitetyt seikat otetaan huomioon. Kyseisen tuomioistuimen on tässä suhteessa erityisesti tutkittava, onko se, että osa CNC:n tuloista varannoitiin, vaikuttanut siten, että asianomainen määrä osoitettiin muuhun kuin sellaisiin toimenpiteisiin, jotka täyttävät kaikki tuelle SEUT 107 artiklan 1 kohdassa asetetut tunnusmerkit, ja sen on arvioitava niitä vaikutuksia, joita kyseisten tulojen osan kyseisenä ajanjaksona tapahtuneesta uudelleen osoittamisesta valtion yleiseen talousarvioon saattaisi olla siihen, oliko näiden verojen ja kyseisten ohjelmien välillä käyttötarkoitusta koskeva sitova yhteys.

24 Tämän tultua täsmennetyksi on todettava, että ennakkoratkaisukysymyksiä on tutkittava lähtien liikkeelle oletuksesta, jonka mukaan kyseiset kolme veroa muodostivat mainittuna ajanjaksona pääasiassa kyseessä olevien tukiohjelmien erottamattoman osan (ks. analogisesti tuomio 25.10.2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, 26–28 kohta ja tuomio 17.4.2018, B ja Vomero, C-316/16 ja C-424/16, EU:C:2018:256, 42 kohta).

25 Tällöin on syytä muistuttaa, että SEUT 107 ja SEUT 108 artiklalla käyttöön otetussa valtiontukien valvontajärjestelmässä menettely on erilainen siitä riippuen, ovatko tuet voimassa olevia vai uusia. Voimassa olevat tuet voidaan SEUT 108 artiklan 1 kohdan mukaan nimittäin toteuttaa sääntöjenmukaisesti niin kauan kuin komissio ei ole todennut niitä sisämarkkinoille soveltumattomiksi, kun taas SEUT 108 artiklan 3 kohdassa määrätään, että komissiolle on annettava ajoissa tieto uusien tukien myöntämistä tai voimassa olevien tukien muuttamista koskevista suunnitelmista ja että niitä ei saa toteuttaa ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös (tuomio 18.7.2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 27.6.2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, 86 kohta).

26 Asetuksen (EY) N:o 659/1999 1 artiklan c alakohdan mukaan uudella tuella tarkoitetaan ”kaikkia tukia, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka eivät ole voimassa olevaa tukea, mukaan lukien voimassa olevan tuen muutokset”. Asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetään tässä suhteessa, että ”[asetuksen N:o 659/1999] 1 artiklan c [ala]kohdan soveltamiseksi voimassa olevan tuen muutoksella tarkoitetaan mitä tahansa muutosta, muuta kuin muodollista tai hallinnollista, joka ei vaikuta tukitoimenpiteen soveltuvuudesta [sisä]markkinoille tehtyyn arviointiin”. Viimeksi mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, että ”voimassa olevan tukiohjelman alkuperäisen talousarvion kasvua enintään 20 prosentilla ei kuitenkaan pidetä voimassa olevan tuen muutoksena”.

27 Jotta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle voitaisiin antaa hyödyllinen vastaus, on siis määritettävä, mitä kyseisessä säännöksessä olevalla ilmaisulla ”voimassa olevan tukiohjelman alkuperäisellä talousarviolla” oikein tarkoitetaan, ja tarkistettava, onko kyseisten kolmen veron kokonaistuoton kasvua pidettävä sellaisena voimassa olevan tukiohjelman alkuperäisen talousarvion kasvuna, joka olisi pitänyt ilmoittaa komissiolle.

28 Koska asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ”tukiohjelman talousarvion” käsitettä ei ole määritelty asian kannalta merkityksellisessä lainsäädännössä, kyseisen käsitteen merkitys ja ulottuvuus on määritettävä sen tavanomaisen merkityksen mukaan, joka sillä on yleiskielessä, ottamalla samalla huomioon asiayhteys, jossa sitä käytetään, ja sen lainsäädännön tavoitteet, johon se kuuluu (ks. analogisesti tuomio 12.6.2018, Louboutin ja Christian Louboutin, C-163/16, EU:C:2018:423, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

29 Käsitteellä ”talousarvio” sen tavanomaisen merkityksen mukaan tarkoitetaan summia, jotka tietyllä yksiköllä on käytettävissä menoihinsa.

30 Kyseisen käsitteen käyttöyhteydestä ja asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdalla tavoitellusta päämäärästä on todettava, että kyseisellä säännöksellä pannaan toimeen SEUT 108 artiklan 3 kohdalla käyttöön otettu, voimassa olevien tukien muuttamisohjelmia koskeva ennakkovalvonta, jonka puitteissa komissio on velvollinen tutkimaan suunnitellun tuen soveltuvuuden yhteismarkkinoille (ks. vastaavasti 12.2.2008, CELF ja ministre de la Culture et de la Communication, C-199/06, EU:C:2008:79, 37 ja 38 kohta). Tällä ennakkovalvonnalla pyritään siihen, että pelkästään sisämarkkinoille soveltuvat tuet toteutetaan (ks. vastaavasti tuomio 21.11.2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, 25 ja 26 kohta ja tuomio 19.7.2016, Kotnik ym., C-526/14, EU:C:2016:570, 36 kohta).

31 Unionin tuomioistuin on tältä osin jo katsonut, että jotta komissio kykenisi tutkimaan, voidaanko jäsenvaltion aikoman tukiohjelman katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, sen on voitava arvioida kyseisen ohjelman kilpailuvaikutuksia erityisesti suhteessa jäsenvaltion mainittua ohjelmaa varten myöntämään talousarvioon ja että siten velvollisuus mainita ilmoituksissa arviot suunniteltujen tukien kokonaismääristä on valtiontukitoimenpiteiden ennakkovalvonnan olennainen osa (ks. vastaavasti määräys 22.3.2012, Italia v. komissio, C-200/11 P, ei julkaistu, EU:C:2012:165, 47–49 kohta).

32 Lisäksi on syytä muistuttaa, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komissio voi tukijärjestelmää koskevassa asiassa tyytyä tutkimaan asianomaisen järjestelmän yleispiirteitä olematta velvollinen tutkimaan jokaista yksittäistä soveltamistapausta (tuomio 9.6.2011, Comitato ”Venezia vuole vivere” ym. v. komissio, C-71/09 P, C-73/09 P ja C-76/09 P, EU:C:2011:368, 130 kohta ja tuomio 15.11.2011, komissio ja Espanja v. Government of Gibraltar ja Yhdistynyt kuningaskunta, C-106/09 P ja C-107/09 P, EU:C:2011:732, 122 kohta).

33 Jopa silloin, kun tukiohjelma on pantu täytäntöön SEUT 108 artiklan 3 kohdan vastaisesti, komissio voi tarkastusta suorittaessaan tyytyä tutkimaan asianomaisen ohjelman yleispiirteitä olematta velvollinen tutkimaan tosiasiallisesti maksettuja tukia (ks. vastaavasti tuomio 29.4.2004, Kreikka v. komissio, C-278/00, EU:C:2004:239, 21 ja 24 kohta).

34 Näin ollen asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ”tukiohjelman talousarvion” käsitettä ei voida ymmärtää siten, että se rajoittuisi tosiasiallisesti myönnettyjen tukien määrään, koska tämä määrä tiedetään vasta asianomaisen tukiohjelman toimeenpanon jälkeen. SEUT 108 artiklan 3 kohdalla käyttöön otetun valvonnan ennaltaehkäisevyys huomioon ottaen kyseistä käsitettä on päinvastoin tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan talousarviomäärärahoja (ks. vastaavasti tuomio 20.5.2010, Todaro Nunziatina & C., C-138/09, EU:C:2010:291, 40 ja 41 kohta), toisin sanoen niitä summia, jotka ovat asianomaisia tukia myöntävän elimen käytettävissä tähän tarkoitukseen, sellaisina kuin asianomainen jäsenvaltio on nämä summat ilmoittanut komissiolle ja kuin viimeksi mainittu on ne hyväksynyt.

35 Silloin kun kyse on osoitetuilla veroilla rahoitetusta tukiohjelmasta, juuri ohjelman täytäntöönpanosta vastaavan elimen käyttöön annettu verotuotto muodostaa kyseisen ohjelman asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ”talousarvion”.

36 Koska pääasiassa kyseessä olevat, vuosien 2006 ja 2007 päätöksillä hyväksytyt tukiohjelmat kuuluvat asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitetun ”voimassa olevan tuen” käsitteen alaan, on tarkistettava, onko komissio näillä päätöksillä hyväksynyt kyseisten kolmen veron kyseisenä ajanjaksona tapahtuneen kokonaistuoton kasvun.

37 Tältä osin on syytä muistuttaa, että komission tukiohjelman hyväksyviä päätöksiä on tulkittava suppeasti, koska niillä poiketaan SEUT 107 artiklan 1 kohdasta ilmenevästä yleisestä periaatteesta, jonka mukaan valtiontuki ei sovellu sisämarkkinoille (ks. vastaavasti tuomio 29.4.2004, Saksa v. komissio, C-277/00, EU:C:2004:238, 20 ja 24 kohta ja tuomio 14.10.2010, Nuova Agricast ja Cofra v. komissio, C-67/09 P, EU:C:2010:607, 74 kohta).

38 Unionin tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä on lisäksi todettu, että tällaisia komission päätöksiä tulkittaessa on tutkittava sekä niiden tekstiä että tukeuduttava asianomaisen jäsenvaltion tukitoimista tekemään ilmoitukseen (ks. vastaavasti tuomio 20.5.2010, Todaro Nunziatina & C., C-138/09, EU:C:2010:291, 31 kohta; tuomio 16.12.2010, Kahla Thüringen Porzellan v. komissio, C-537/08 P, EU:C:2010:769, 44 kohta ja määräys 22.3.2012, Italia v. komissio, C-200/11 P, ei julkaistu, EU:C:2012:165, 27 kohta). Unionin tuomioistuin on näin jo katsonut, että tukiohjelman hyväksyvä päätös rajoittuu lähtökohtaisesti jäsenvaltion ilmoituskirjeessään ilmoittamaan talousarvioon silloinkin, kun kyseistä talousarviota ei ole otettu itse kyseisen päätöksen tekstiin (ks. määräys 22.3.2012, Italia v. komissio, C-200/11 P, ei julkaistu, EU:C:2012:165, 26 ja 27 kohta).

39 Käsiteltävässä asiassa vuosien 2006 ja 2007 päätöksissä toistetaan nimenomaisesti niiden kolmen veron tuottoa koskevat ennusteet, jotka Ranskan viranomaiset olivat ilmoittaneet komissiolle kyseisiä tukiohjelmia koskevan talousarvion perusteella. Vuoden 2007 päätöksestä on tarkemmin ottaen todettava, että siinä selvitetään nimenomaisesti niitä kyseisten viranomaisten tekemiä arvioita, jotka liittyivät televisiopalveluista kannettavan veron uudistuksen – josta kyseisten kolmen veron kokonaistuoton kasvu kyseisenä ajanjaksona oli olennaisesti peräisin – seurauksiin. Mainitun päätöksen 9 kohdassa nimittäin todetaan, että näiden arvioiden mukaan kyseinen uudistus saattaisi ”kasvattaa rahoitustukitiliä vuositasolla 2–3 prosentilla (11–16,5 miljoonalla eurolla) [vuosien 2009–2011 välisenä ajanjaksona]”. Samoin mainitun päätöksen 20 kohdassa komissio on uudelleen viitannut mainittuihin arvioihin arvioidessaan, minkälaisia vaikutuksia kyseisellä uudistuksella olisi pääasiassa kyseessä olevien tukiohjelmien soveltuvuuteen sisämarkkinoille.

40 Vuosien 2006 ja 2007 päätöksistä ilmenee tässä yhteydessä, että kyseisten kolmen veron tuotto oli sellainen seikka, johon komissio perusti mainitulle tukiohjelmalle antamansa hyväksynnän, ja ettei kyseinen toimielin hyväksynyt komissiolle ilmoitetut ennusteet ylittävää kasvua. Näin ollen on tämän tuomion 31, 37 ja 38 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö huomioon ottaen katsottava, että kyseisillä päätöksillä mainittujen tukiohjelmien toimeenpanoon annettu hyväksyntä rajoittuu näiden kolmen veron tuoton osalta niiden komissiolle ilmoitettuun kasvuun.

41 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämän mukaan kyseisten kolmen veron kokonaistuoton todellinen kasvu kyseisenä ajanjaksona ylitti selvästi komissiolle esitetyt ennusteet eli 16,5 miljoonaa euroa vuodessa, koska tämä kasvu nousi kyseisen tuomioistuimen siteeraaman tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan keskimäärin 67 miljoonaan euroon kyseisenä ajanjaksona. Koska talousarvion tällainen kasvu suhteessa komission hyväksymään talousarvioon saattaa vaikuttaa arviointiin, joka koskee pääasiassa kyseessä olevien tukiohjelmien soveltuvuutta sisämarkkinoille, se on asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu muu kuin muodollinen tai hallinnollinen muutos. Tällainen kasvu on näin ollen asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan c alakohdassa tarkoitettu voimassa olevan tuen muutos, paitsi jos se pysyy asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä säädettyä 20 prosentin kynnysarvoa alhaisempana.

42 Koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii tältä osin, mikä merkitys on annettava sille seikalle, ettei kyseinen kasvu johdu pääasiassa kyseessä oleviin tukiohjelmiin tehdystä oikeudellisesta muutoksesta, on syytä muistuttaa, että asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä määritellään ”voimassa olevan tuen” käsite laajasti siten, että tällä tarkoitetaan ”mitä tahansa muutosta, muuta kuin muodollista tai hallinnollista, joka ei vaikuta tukitoimenpiteen soveltuvuudesta [sisä]markkinoille tehtyyn arviointiin”. Kuten ilmaisu ”mitä tahansa muutosta” osoittaa, kyseisellä määritelmällä ei rajoituta pelkästään tukiohjelmiin tehtyihin oikeudellisiin muutoksiin.

43 Kyseistä säännöstä on lisäksi tulkittava sillä käyttöön otetun ennakkovalvontajärjestelmän sen tavoitteen valossa, jona on – kuten tämän tuomion 30 kohdassa on muistutettu – sen varmistaminen, että pelkästään sisämarkkinoille soveltuvat tuet toteutetaan. Tukiohjelman talousarvion kasvu on omiaan vaikuttamaan sen soveltuvuudesta sisämarkkinoille tehtyyn arvioon siitä riippumatta, johtuuko kyseinen muutos asianomaiseen tukiohjelmaan tehdystä oikeudellisesta muutoksesta vai ei.

44 Vaadittava oikeusvarmuuden periaatteen noudattaminen ei sekään ole esteenä sille, että tukiohjelman talousarvion kasvua komission hyväksymään talousarvioon verrattuna pidettäisiin pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa SEUT 108 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna voimassa olevan tuen muuttamisena.

45 Asetuksen N:o 794/2004 johdanto-osan neljännestä perustelukappaleesta nimittäin ilmenee, että sen 4 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä vahvistetaan nimenomaan oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä täsmällinen kynnysarvo, jonka alapuolelle jäävää tukiohjelman talousarvion kasvua ei pidetä voimassa olevan tuen muuttamisena. Kyseisellä säännöksellä vahvistetulla suhteellisen korkealla 20 prosentin kynnysarvolla asetetaan tietty varmuusvara, jolla otetaan riittävästi huomioon se epävarmuus, jota aiheutuu SEUT 108 artiklan 3 kohdalla käyttöön otetun ennakkovalvonnan soveltamisesta pääasiassa kyseessä olevan kaltaisiin tukiohjelmiin, joiden budjetti vaihtelee.

46 Unionin tuomioistuin on lisäksi jo katsonut, ettei jäsenvaltio voi vedota oikeusvarmuuden periaatteeseen poiketakseen komissiolle tukiohjelmaa ilmoitettaessa toimittamistaan tiedoista, joista komission tämän ohjelman hyväksyvän päätöksen ulottuvuus riippuu, vaan sen on sitä vastoin otettava nämä tiedot huomioon ja huolehdittava siitä, että kyseinen ohjelma pannaan täytäntöön niiden mukaisesti (ks. vastaavasti tuomio 16.12.2010, Kahla Thüringen Porzellan v. komissio, C-537/08 P, EU:C:2010:769, 47 kohta).

47 Lisäksi on syytä todeta, että komission asiakirjassa, jonka otsikko on ”EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisen valtiontuen hyväksyminen – Tapaukset, joita komissio ei vastusta”, joka julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä (EUVL 2007, C 246, s. 1), ennusteet, jotka Ranskan viranomaiset esittivät kyseisten kolmen veron tuoton televisiopalveluista kannettavan veron uudistamisesta johtuvasta kasvusta, esitettiin hyväksytyn tuen ”talousarviona”. On kuitenkin niin, ettei asianomainen jäsenvaltio eivätkä tukiohjelman edunsaajat voi SEUT 108 artiklan 3 kohdalla käyttöön otetun ennakkovalvontajärjestelmän puitteissa kohtuullisesti ottaen vedota siihen, että niillä oli perusteltu luottamus siihen, että hyväksymispäätöksen todistusvoima menisi kyseisen toimenpiteen Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistua kuvausta pidemmälle (ks. vastaavasti tuomio 14.10.2010, Nuova Agricast ja Cofra v. komissio, C-67/09 P, EU:C:2010:607, 72–74 kohta).

48 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii vielä sitä, millaisia ohjeita pääasiassa olisi saatavissa 9.8.1994 annetusta tuomiosta Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), jossa unionin tuomioistuin totesi pääasiallisesti, ettei sellaisen julkisen laitoksen toimialan laajennusta, joka oli saanut ETY-sopimuksen voimaantuloa edeltäneeseen lainsäädäntöön perustuvaa valtiontukea, voitu pitää voimassa olevan tuen muuttamisena, koska kyseinen laajennus ei ollut vaikuttanut mainitulla lainsäädännöllä käyttöön otettuun tukiohjelmaan.

49 Kyseistä oikeuskäytäntöä ei kuitenkaan voida soveltaa pääasiassa. On näet niin, että 9.8.1994 annettuun tuomioon Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311) johtaneessa asiassa kyseessä ollut tuensaajan toimialan laajentaminen, joka ei vaikuttanut mainitulla lainsäädännöllä käyttöön otettuun tukiohjelmaan, ei ole rinnastettavissa pääasiassa kyseessä olevien tukiohjelmien talousarvion kasvuun, koska viimeksi mainittuihin tukiohjelmiin vaikutti välittömästi pelkästään kyseinen kasvu.

50 Tästä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisten sellaisten verojen tuoton kasvu, joilla rahoitetaan komissiolle ilmoitettujen ennusteiden mukaan hyväksyttyjä useita tukiohjelmia, on asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan c alakohdassa ja asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, kun näitä luetaan SEUT 108 artiklan 3 kohdan valossa, tarkoitettu voimassa olevan tuen muutos, ainakin jollei tämä kasvu jää viimeksi mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä säädetyn 20 prosentin kynnysarvon alapuolelle.

51 Siitä, miten mainittu kynnysarvo on laskettava pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa, on todettava, että asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen nimenomainen sanamuoto osoittaa, että voimassa olevan tukiohjelman ”alkuperäisen talousarvion” kasvua enintään 20 prosentilla

ei pidetä voimassa olevan tuen muutoksena. Kyseisessä säännöksessä säädetty 20 prosentin kynnysarvo liittyy siis asianomaisen tukiohjelman ”alkuperäiseen talousarvioon”, toisin sanoen kyseisen ohjelman talousarvioon sellaisena kuin komissio sen hyväksyi.

52 Tämän tuomion 28–35 kohdasta ilmenee lisäksi, että nyt käsiteltävän kaltaisessa asiassa, joka koskee tähän tarkoitukseen osoitetuilla veroilla rahoitettavaa, voimassa olevaa tukiohjelmaa, tämän ohjelman alkuperäinen talousarvio määritetään siihen osoitettuja verotuloja koskevien ennusteiden perusteella, sellaisina kuin komissio on nämä hyväksynyt. Kyseisen 20 prosentin kynnysarvon ylittämistä on siis arvioitava suhteessa näihin tuloihin eikä suhteessa tosiasiallisesti myönnettyihin tukiin.

53 Käsiteltävässä asiassa vuosien 2006 ja 2007 päätöksistä ilmenee, että komissio hyväksyi kyseisten kolmen veron vuosituoton enimmäismääräksi noin 557 miljoonaa euroa. Tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta, johon ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ennakkoratkaisupyynnössään viittaa, ilmenee, että kyseisenä ajanjaksona näiden verojen vuosituoton määrä kasvoi vuonna 2011 noin 806 miljoonaan euroon, mikä johtui erityisesti televisiopalveluista kannettavan veron tuoton merkittävästä kasvusta, joka nousi vuoden 2007 362 miljoonasta eurosta 631 miljoonaan euroon vuonna 2011. Näin ollen on selvää, että pääasiassa kyseessä olevien tukiohjelmien talousarvion kasvu suhteessa vuosien 2006 ja 2007 päätöksiin ylitti kyseisenä ajanjaksona selvästi 20 prosentin kynnysarvon, ja ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on määritettävä, minä vuonna kyseinen kynnysarvo ylitettiin.

54 Sen osalta, että osa CNC:n tuloista varannoitiin – mihin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa –, unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta näyttää ilmenevän, ettei tämä aiheuttanut asianomaisen määrän osoittamista uudelleen muuhun kuin kaikki tuelle SEUT 107 artiklan 1 kohdassa asetetut tunnusmerkit täyttävään toimenpiteeseen, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tästä huolimatta tarkistettava.

55 Jos tällaista uudelleen osoittamista, joka mahdollistaisi sen, ettei kyseisistä kolmesta verosta saatavaa tuottoa kirjattaisi kyseisten tukiohjelmien talousarvioon, ei ole tehty, mainittu tuotto jätetään varannoinnilla sen elimen käyttöön, jonka tehtäviin kuuluu mainittujen ohjelmien täytäntöönpano yksittäisten tukien maksamiseksi, koska tämän varannoinnin ainoana vaikutuksena on – kuten komissio on istunnossa korostanut – mainitun maksun siirtäminen tulevaisuuteen. Koska kyseinen tuotto kuuluu näin edelleen kyseiseen talousarvioon, tällaisen varannoinnin tekemisellä ei sinänsä voida kyseenalaistaa asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä säädetyn 20 prosentin kynnysarvon ylittymistä.

56 Valtion yleiseen talousarvioon suoritetuista maksuista, jotka nekin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin mainitsee, on huomautettava, että unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenevien tietojen mukaan näyttää selvältä, että kyseisenä ajanjaksona Ranskan parlamentti osoitti vuoden 2010 joulukuussa mainittuun talousarvioon vain 20 miljoonan euron suuruisen määrän vuodelle 2011. Tilintarkastustuomioistuimen kertomukseen sisältyvien tietojen, joihin tämän tuomion 53 kohdassa viitataan, nojalla vaikuttaa siltä, että vaikka tämä osoittaminen otettaisiinkin huomioon, pääasiassa kyseessä olevien tukiohjelmien talousarvion kasvu – verrattuna vuosien 2006 ja 2007 päätöksillä hyväksyttyyn talousarvioon – ylitti tuona ajanjaksona 20 prosentin kynnysarvon.

57 Näin ollen näyttää siltä – sillä varauksella, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tämä tarkistettava –, ettei pelkästään sillä, että osa CNC:n tuloista varannoitiin eikä asianomaista määrää osoitettu muihin kuin tuenmyöntämistarkoituksiin, eikä myöskään sillä, että valtion talousarvioon kannettiin lisämaksuja kyseisenä ajanjaksona, voida kyseenalaistaa sitä, että pääasiassa kyseessä olevien tukiohjelmien talousarvio kasvoi kyseisenä ajanjaksona vuosien 2006 ja 2007 päätöksillä hyväksyttyyn talousarvioon verrattuna ja ylitti asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä säädetyn 20 prosentin kynnysarvon.

58 Kuten tämän tuomion 23 kohdasta ilmenee, tämä päätelmä ei kuitenkaan vaikuta siihen arviointiin, joka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tehtävä CNC:n tulojen osan varannoinnista ja valtion yleiseen talousarvioon kyseisenä ajanjaksona kannetuista maksuista, kun se tutkii, onko kyseisten kolmen veron ja tukiohjelmien välillä käyttötarkoitukseen liittyvä sitova yhteys.

59 Jollei kyseisestä tarkistuksesta muuta johdu, SEUT 108 artiklan 3 kohdalla käyttöön otetun ennakkovalvontajärjestelmän puitteissa tällainen pääasiassa kyseessä olevan kaltainen tukiohjelmien talousarvion kasvu komission hyväksymään talousarvioon verrattuna olisi pitänyt ilmoittaa komissiolle ajoissa eli heti kun Ranskan viranomaiset voivat kohtuullisesti katsoen ennakoida, että mainittu 20 prosentin kynnysarvo ylittyy.

60 Kaiken edellä lausutun perusteella ennakkoratkaisukysymyksiin on vastattava niin, että sellaisista veroista, joiden tuotolla rahoitetaan useita hyväksyttyjä tukiohjelmia, saatujen tuottojen pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kasvua verrattuna komissiolle ilmoitettuihin ennusteisiin on pidettävä asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan c alakohdassa ja asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, kun näitä tarkastellaan SEUT 108 artiklan 3 kohdan valossa, tarkoitettuna voimassa olevan tuen muutoksena, paitsi jos tämä kasvu jää viimeksi mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä säädetyn 20 prosentin kynnysarvon alapuolelle. Tätä kynnysarvoa on pääasiassa kyseessä olevassa tilanteessa arvioitava suhteessa asianomaisiin tukiohjelmiin osoitettuihin tuloihin eikä tosiasiallisesti myönnettyihin tukiin.

Tämän tuomion vaikutusten ajallinen rajoittaminen

61 Ranskan hallituksen esittämästä pyynnöstä, joka koskee tämän tuomion vaikutusten ajallista rajoittamista, on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tulkinnalla, jonka unionin tuomioistuin SEUT 267 artiklassa sille annettua toimivaltaa käyttäen antaa unionin oikeussäännölle, selvennetään ja täsmennetään kyseisen oikeussäännön merkitystä ja ulottuvuutta niin, että unionin tuomioistuimen tulkinnasta ilmenee, miten tätä oikeussääntöä pitää tai olisi pitänyt tulkita ja soveltaa sen voimaantulosta lähtien. Tästä seuraa, että tuomioistuimet voivat ja niiden täytyy soveltaa näin tulkittua sääntöä oikeussuhteisiin, jotka ovat syntyneet ja jotka on perustettu ennen tulkintapyynnöstä annettua tuomiota, jos edellytykset kyseisen oikeussäännön soveltamista koskevan asian käsittelylle toimivaltaisissa tuomioistuimissa muuten täyttyvät (tuomio 29.9.2015, Gmina Wrocław, C-276/14, EU:C:2015:635, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

62 Unionin tuomioistuin voi ainoastaan poikkeustapauksissa unionin oikeusjärjestykseen kuuluvaa yleistä oikeusvarmuuden periaatetta soveltaen rajoittaa kaikkien asianomaisten henkilöiden mahdollisuutta vedota sen tulkitsemaan oikeussääntöön vilpittömässä mielessä perustettujen oikeussuhteiden pätevyyden kyseenalaistamiseksi. Jotta tällainen rajoittava päätös voitaisiin tehdä, kahden olennaisen edellytyksen, eli asianomaisten vilpittömän mielen ja vakavien vaikeuksien uhan, on täytyttävä (tuomio 29.9.2015, Gmina Wrocław, C-276/14, EU:C:2015:635, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

63 Ranskan hallitus ei ole käsiteltävässä asiassa näyttänyt toteen, että siitä, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tämän tuomion johdosta toteaisi SEUT 108 artiklan 3 kohtaa rikotun, aiheutuisi vakavien vaikeuksien uhka.

64 Tämän tuomion vaikutuksia ei näin ollen ole syytä rajoittaa ajallisesti eikä asiassa ole tarpeen tutkia, täyttyykö asianomaisten vilpittömään mieleen liittyvä peruste.

Oikeudenkäyntikulut

65 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Sellaisista veroista, joiden tuotolla rahoitetaan useita hyväksyttyjä tukiohjelmia, saatujen tuottojen pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kasvua suhteessa komissiolle ilmoitettuihin ennusteisiin, on pidettävä [SEUT 108] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 1 artiklan c alakohdassa ja asetuksen N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, kun näitä tarkastellaan SEUT 108 artiklan 3 kohdan valossa, tarkoitettuna voimassa olevan tuen muutoksena, paitsi jos tämä kasvu jää viimeksi mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä säädetyn 20 prosentin kynnysarvon alapuolelle. Tätä kynnysarvoa on pääasiassa kyseessä olevassa tilanteessa arvioitava suhteessa asianomaisiin tukiohjelmiin osoitettuihin tuloihin eikä tosiasiallisesti myönnettyihin tukiin.

Allekirjoitukset